

สารบัญ

สารบัญคำย่อ	xiv
สารบัญเอกสารกฎหมายระหว่างประเทศ	xvii
สารบัญรัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศไทยในอาเซียน	xix
สารบัญรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันของประเทศไทยในอาเซียน	xx
สารบัญตาราง	xxi
บทที่ 1 ความเบื้องต้น	1
บทที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบความชอบของกฎหมาย	28
2.1 ภูมิหลัง	28
2.1.1 แนวคิดของอังกฤษ	28
2.1.2 แนวคิดของอเมริกา	32
2.1.3 แนวคิดของกลุ่มประเทศในยุโรป	36
2.2 การควบคุมกฎหมายมิให้ขัดรัฐธรรมนูญ ของประเทศต่าง ๆ	
ทั่วโลก	40
2.2.1 ระบบรัฐสภาเป็นผู้มีอำนาจอธิปไตย (Parliamentary Sovereignty) แบบอังกฤษ	40
2.2.2 ระบบศาลยุติธรรม (Judicial Court) แบบอเมริกา	41

2.2.3	ระบบศาลรัฐธรรมนูญ (Constitutional Court) แบบกลุ่มประเทศในยุโรป	42
2.2.4	ระบบประมุขแห่งรัฐ (Head of the State)	45
2.2.5	ระบบสภารัฐธรรมนูญ (Constitutional Council) แบบฝรั่งเศส	46
2.3	ระบบกฎหมายและศาลรัฐธรรมนูญในอาเซียน	47
บทที่ 3 ศาลรัฐธรรมนูญไทย		49
3.1	บทนำ	49
3.1.1	ช่วงเวลาที่รัฐสภามีอำนาจสูงสุดในการตีความ รัฐธรรมนูญ	52
3.1.2	การควบคุมกฎหมายมิให้ขัดต่อ รัฐธรรมนูญโดยศาลยุติธรรม (ศาลฎีกา)	56
3.1.3	การควบคุมกฎหมายมิให้ขัดต่อ รัฐธรรมนูญโดยคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ	63
3.1.4	การควบคุมกฎหมายมิให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ โดยศาลรัฐธรรมนูญ	67
3.1.5	หัวหน้าฝ่ายบริหารเป็นผู้มีอำนาจสูงสุด	74
3.2	การควบคุมกฎหมายมิให้ขัดรัฐธรรมนูญในประเทศไทย	80
3.2.1	โครงสร้าง อำนาจและหน้าที่	81
3.2.2	การวินิจฉัยตรวจสอบความชอบของกฎหมาย ในเชิงนามธรรม (Abstract Review)	83

3.2.3	การวินิจฉัยตรวจสอบความชอบของกฎหมาย ในเชิงรูปธรรม (Concrete Review)	85
3.2.4	การใช้สิทธิของประชาชนต่อศาลรัฐธรรมนูญ (Individual Complaint)	86
3.2.5	การวินิจฉัยตรวจสอบกฎหมายลำดับรอง (Review of Secondary Legislations) และการกระทำฝ่าย บริหาร (Review of Administrative Actions)	87
3.2.6	กระบวนวิธีพิจารณาคดี	89
3.3	ความสัมพันธ์ระหว่างศาลรัฐธรรมนูญกับองค์กรต่าง ๆ ของภาครัฐ	89
3.3.1	ความสัมพันธ์ระหว่างศาลรัฐธรรมนูญกับศาลอื่น ๆ	90
3.3.2	ความสัมพันธ์ระหว่างศาลรัฐธรรมนูญกับ ผู้ตรวจการแผ่นดิน	90
3.4	แนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไทย	92
3.4.1	การวินิจฉัยตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของกฎหมายที่ตราขึ้นโดยฝ่ายนิติบัญญัติ (Acts of Parliament)	93
3.4.2	การวินิจฉัยตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของการกระทำฝ่ายรัฐบาล (Administrative Acts)	102
3.5	บทสรุป	104
บทที่ 4	ศาลรัฐธรรมนูญอินโดนีเซีย	108
4.1	บทนำ	108

4.1.1	รัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1945	110
4.1.2	กฎหมาย (Law) (Undang-Undang)	110
4.2	ศาลรัฐธรรมนูญของประเทศอินโดนีเซีย	111
4.2.1	วิวัฒนาการของศาลรัฐธรรมนูญอินโดนีเซีย	111
4.2.2	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ อินโดนีเซีย	114
4.2.3	การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย (Acts of Parliament)	115
4.2.4	การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของการกระทำของรัฐ	117
4.2.5	หน่วยงานทางธุรการศาลรัฐธรรมนูญอินโดนีเซีย	118
4.3	บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญอินโดนีเซียที่สำคัญ	119
4.3.1	The West Papua Case	120
4.3.2	The Bali Bombing Case	121
4.3.3	The Human Rights Court Law Case	123
4.3.4	The Abdurrahman Wahid Case	124
4.4	วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย	125
4.4.1	กลไกการควบคุมในเชิงนามธรรม (Abstract Review) และในเชิงรูปธรรม (Concrete Review)	128
4.4.2	ขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ	129

4.4.3	การใช้สิทธิโดยประชาชนต่อศาลรัฐธรรมนูญ (Individual Complaint)	129
4.4.4	การถอดถอน (Impeachment) ประธานาธิบดีและ รองประธานาธิบดี	130
4.4.5	สภาพบังคับของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ	131
4.5	บทสรุป	131
บทที่ 5 ศาลยุติธรรมสิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์		135
5.1	บทนำ	135
5.2	การควบคุมกฎหมายมิให้ขัดรัฐธรรมนูญ โดยศาลยุติธรรม (ศาลสูง) ในสิงคโปร์ มาเลเซียและฟิลิปปินส์ และคำตัดสินของศาลที่สำคัญ	136
5.2.1	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศาลสูงในสิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์	138
5.2.2	การวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย (Acts of Parliament) และการกระทำของรัฐ (Administrative Actions)	141
5.2.3	วิธีพิจารณาของศาลสูงสิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์	147
5.2.4	หน่วยงานธุรการของศาลสูงสิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์	149
5.3	คำพิพากษาที่เกี่ยวกับการควบคุมกฎหมายมิให้ขัดรัฐธรรมนูญ ของศาลสูงสิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์	151

5.3.1	สิงคโปร์		151
5.3.2	มาเลเซีย		154
5.3.3	ฟิลิปปินส์		155
5.4	วิเคราะห์เปรียบเทียบองค์วินิจัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ในระบบศาลยุติธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนกับศาล รัฐธรรมนูญของไทย		156
5.4.1	ความแตกต่างของโครงสร้างองค์กร		156
5.4.2	ประเด็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะตุลาการ การแต่งตั้ง และวาระการดำรงตำแหน่งของตุลาการ		157
5.4.3	เขตอำนาจศาล (Jurisdiction)		158
5.4.4	ลักษณะการควบคุมกฎหมายมิให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ		160
5.5	บทสรุป		160
บทที่ 6	สภารัฐธรรมนูญกัมพูชา		172
6.1	บทนำ		172
6.2	พันธุมิของประเทศกัมพูชา		172
6.2.1	ระบอบการปกครองและรัฐธรรมนูญ		175
6.2.2	ระบบกฎหมายของกัมพูชา		182
6.2.3	ที่มาและบ่อเกิดกฎหมาย		183
6.2.4	ลำดับศักดิ์ของกฎหมาย		186

6.2.5	ระบบศาลและการตีความของศาล	188
6.3	สภารัฐธรรมนูญกัมพูชา	192
6.3.1	พัฒนาการของสภารัฐธรรมนูญกัมพูชา	192
6.3.2	โครงสร้าง อำนาจและหน้าที่	194
6.3.3	การวินิจฉัยตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของกฎหมาย	195
6.3.4	การวินิจฉัยตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญและ ของกฎหมายลำดับรองการกระทำของรัฐหรือ การกระทำทางปกครอง	197
6.3.5	หน่วยงานทางธุรการสภารัฐธรรมนูญกัมพูชา	198
6.3.6	คำตัดสินของสภารัฐธรรมนูญกัมพูชาที่สำคัญ	200
6.4	วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย	204
6.5	บทสรุป	206
บทที่ 7	คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพม่า	210
7.1	บทนำ	210
7.2	ระบบกฎหมายและรัฐธรรมนูญของพม่า	211
7.2.1	พัฒนาการของระบบกฎหมายในประเทศพม่า	211
7.2.2	รัฐธรรมนูญพม่า	215
7.2.3	ที่มาและป่อเกิดกฎหมาย	220

7.3 คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพม่า (Constitutional Tribunal) 221

7.3.1 โครงสร้าง อำนาจและหน้าที่ 221.0

7.3.2 การนำคดีเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยพิจารณา
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญพม่า 223

7.3.3 แนวคำตัดสินที่สำคัญ 224

7.3.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบกับไทย 226

7.4 บทสรุป 226

บทที่ 8 องค์คณะตีความรัฐธรรมนูญบรูไน 231

8.1 บทนำ 231

8.2 พื้นภูมิของประเทศบรูไน 233

8.2.1 ระบบการปกครองและรัฐธรรมนูญ 233

8.2.2 ฝ่ายบริหาร 234

8.2.3 ฝ่ายนิติบัญญัติ 236

8.2.4 ฝ่ายตุลาการ 238

8.3 องค์คณะตีความรัฐธรรมนูญบรูไน 238

8.4 องค์คณะตีความรัฐธรรมนูญบรูไนกับศาลรัฐธรรมนูญไทย 240

8.5 บทสรุป 244

บทที่ 9 คณะกรรมการการประจำสภาเวียดนามและลาว 245

9.1 บทนำ 245

9.2 เวียดนาม (Treaties) และเอกสารระหว่างประเทศอื่น ๆ	245
9.3 ลาว (International Instruments)	255
9.4 บพสรูป (ASEAN Instruments)	266
บทที่ 10 บพสรูป	267
บรรณานุกรม	277
ประวัติผู้แต่ง	300

For educational use and reference only